

Juny

ODS 13 ACCIÓ CLIMÀTICA

Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els efectes d'aquest.

+ informació a la web de l'ONU

El canvi climàtic és el repte ambiental més rellevant a què ha de fer front la humanitat al segle XXI. Un dels objectius és incorporar en l'educació i l'acompanyament d'infants, adolescents i joves una mirada crítica, que obri la responsabilitat individual i col·lectiva que tenim en relació amb el canvi climàtic.

Les noves generacions ja tenen incorporada la consciència i la preocupació pel canvi climàtic, però a la pràctica els podem orientar a adoptar una actitud activa per mitigar-ne els efectes. Per exemple, comprar només allò que sigui necessari; desplaçar-se en transports ecològics com la bicicleta, el patinet, a peu o utilitzar el transport públic; desconnectar els dispositius electrònics quan no es fan servir; utilitzar bosses de roba o cistells. En definitiva, fer-los còmplices a l'hora de promoure canvis en les seves llars, les seves escoles i els seus pobles i ciutats.

L'estiu de Vivaldi. Dinàmica per treballar els ODS amb infants.

Autoria: Fitxa extreta de la Revista *Estris*, 232, **Maria Àngels Armengol i Jové**, doctora en Psicologia de l'Educació i psicopedagoga

ODS

Els 17 Objectius per al Desenvolupament Sostenible (ODS) aprovats per l'Assemblea General de les Nacions Unides són fites per millorar el nostre món abans de l'any 2030. La Fundació Pere Tarrés n'ha seleccionat 12, un per a cada mes de l'any, per il·lustrar el calendari del curs 2020-2021. Cada mes, es proposen activitats pedagògiques adreçades a aprofundir en aquests 12 objectius. Podeu consultar la informació referent als ODS i les fitxes pedagògiques al web peretarres.org/calendari-escolar

L'estiu de Vivaldi

DINÀMICA PER TREBALLAR ELS ODS AMB INFANTS

PARTICIPANTS

Entre 20 i 30 participants de 3 a 6 anys.

ESPAI

A l'aire lliure durant una sortida o excursió.

MATERIAL

Cançó "L'estiu de Vivaldi", fulls de colors (vermell, taronja, groc, verd, blau i lila), una cartolina i material per escriure (bolígraf, retoladors).

TEMPS

60 minuts

OBJECTIUS PER ALS MONITORS/ES

- Fomentar el coneixement d'elements naturals a partir de la música.
- Treballar l'escolta activa i concentrada d'una peça musical.
- Potenciar la imaginació dels infants.

OBJECTIUS PER ALS INFANTS I JOVES

- Identificar els fenòmens naturals: sol, pluja, núvols, vent.
- Respectar els elements de l'entorn natural.
- Saber-se protegir dels fenòmens naturals.

Breu definició:

Es planteja una dinàmica als infants pensada per a quan comença a fer bon temps (quan els dies s'allarguen i comencen a pujar les temperatures) per reconèixer els fenòmens naturals més habituals del nostre clima.

Els nens i les nenes s'ho passen d'allò més bé jugant lliurement a la natura però és important que coneguin els riscos mediambientals bàsics amb què ens podem trobar.

Ens pot passar que a l'estiu, de sobte, hi hagi una tempesta inesperada i ens haguem de protegir.

Introducció:

Des de fa anys sentim parlar del canvi climàtic i de les conseqüències que aquest tindrà sobre la biodiversitat del nostre planeta i en les nostres vides. Hem sentit parlar de les emissions de gasos d'efecte hivernacle, del desglac dels pols, de l'increment del nivell del mar i de la pujada de la temperatura de la terra. També sentim, cada vegada més sovint, notícies relacionades amb sequeres més llargues i intenses que posen en risc el subministrament d'aigua dolça i dels cultius, o bé ens trobem davant de desastres naturals cada vegada més habituals que, al llarg dels últims vint anys, han afectat més de dos milions de persones arreu del món. És per això que els objectius del desenvolupament sostenible (ODS) posen sobre la taula un conjunt de reptes ambientals, polítics i econòmics que trobem al nostre planeta.

Un d'aquests objectius, l'ODS13, fa referència a l'acció pel clima. Les fites a aconseguir són millorar l'educació, la sensibilització i la capacitat humana (i institucional) respecte la mitigació del canvi climàtic, la reducció dels seus efectes i posar el focus en els senyals d'alerta, enfortir la resistència i la capacitat d'adaptació als riscos associats amb el clima, incorporar mesures relatives al canvi climàtic, promoure mecanismes per augmentar la capacitat de planificació i gestió en relació amb el clima, entre d'altres.

El canvi climàtic és una realitat i els seus efectes ja són evidents en el nostre dia a dia. Per això, amb aquesta activitat, volem posar de manifest la importància de conèixer el nostre clima per poder observar les variacions que hi ha respecte els últims anys per tal de poder ser-ne conscients, fer-los visibles i poder crear estratègies per minimitzar, o fins i tot revertir, els efectes que ja ens trobem.

Desenvolupament de la dinàmica

En el marc d'una sortida o excursió a l'aire lliure, el monitor/a preguntarà als infants:

- Ho noteu, veritat? Els dies són més llargs, anem amb màniga curta (o sense jaqueta)... Ja arriba l'estiu.

El monitor/a explicarà al grup de nens i nenes que Vivaldi, famós compositor i violinista, era un gran amant de la natura i que, a través de la seva música, ens explica els canvis que tenen lloc amb les diferents estacions.

Els infants, asseguts en un espai còmode, sota una ombra escoltaran "L'estiu de Vivaldi" fent una petita pausa després de cada fragment de la peça per fer una breu reflexió. Per fer-ho més proper és important teatralitzar-ho de manera que el monitor/a representarà el pastor/a i els infants representaran les ovelles del ramat.

1r MOVIMENT

És de caire alegre i ens servirà per reflexionar com la calor ens produeix cansament i com ens alleugera quan bufa el vent suau.

El monitor/a preguntarà:

- Com ens protegim de la calor?
- Sentiu algun ocellet?

Parlarem de la importància del descans a l'ombra i explicarem com el pastor i les ovelles sovint descansen mentre pasturen per protegir-se de la calor. Aprofitarem per descansar a la ombra com els pastors i les ovelles.

2n MOVIMENT

Comença amb un caràcter tranquil i, més tard, eixerit per poder tornar a un estat de tranquil·litat final. Parlarem de com apareixen els trons que anuncien una tempesta imminent.

El monitor/a preguntarà:

- Com ens protegim quan hi ha tempesta?
- Què hem de fer quan hi ha trons i som a la muntanya?

Parlarem sobre què hem de fer si ens trobem a la muntanya i ens enxampa una tempesta i de la importància d'anar preparats (i d'informar-nos prèviament de la predicció meteorològica. Aprofitarem que el pastor/a (monitor/a) s'emporta les seves ovelles (el grup d'infants) a un "lloc segur".

3r MOVIMENT

De caràcter alegre, parlem de com els animalons del bosc fugen de la tempesta i els rajos il·luminen el cel, tot formant un arc de Sant Martí.

El monitor/a repartirà un full de color a cadascun dels infants i aquests hauran de formar un arc de Sant Martí. Conjuntament hauran d'aixecar els fulls de colors en l'aire i cantar cançons relacionades amb el temps: "Pastoret, d'on vens?", "Plou i fa sol", "Sol solet", entre d'altres.

Avaluació

Per acabar la dinàmica, convidarem els infants a agrupar-se per colors (un funció del full de l'última activitat) i hauran d'anomenar un factor de protecció que hagin après durant l'activitat. El monitor/a escriurà en una cartolina les diferents intervencions dels nens i les nenes per poder-les revisar i tenir en compte abans d'anar d'excursió o fer una sortida.

LA FUNDACIÓ PERE TARRÉS AMB L'ODS 10

Vídeo reflexió

I tu què en penses del medi ambient?

Vídeo-càpsula

Article

Estalviar aigua sempre, no només quan hi ha mancança

Blog Pere Tarrés

Article

covid-19, ens hem oblidat del medi ambient?

Diari de Tarragona